

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Gfv.VII.30.149/2016/4.

A tanács tagjai: Pethőné dr. Kovács Ágnes a tanács elnöke
. Csesznok Judit Anna előadó bíró
. Osztovits András bíró

A felperes

A felperes jogi képviselője: Dr. Sárközy Gergő ügyvéd

Az alperes:

Az alperes jogi képviselője: Némethy Ügyvédi Iroda. ügyintéző: dr. Béres B. István ügyvéd

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

Az elsőfokú bíróság neve és az eljárás száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság, 8.G.302.957/2014/14.

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős ítélet száma:

Fővárosi Törvényszék, 4.Gf.74.314/2015/7-I.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 127.000 (százhuszonhétezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi továbbá, hogy fizessen meg az államnak az illetékes állami adóhatóság külön felhívására és számlájára 800.000 (nyolcszázezer) Ft le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- 1 Az alperes a felperes részére 2008. július 21. napján írásbeli ajánlatot adott zárt végű, deviza alapú pénzügyi lízingszerződésre. Az ajánlat tartalmazta, hogy a bruttó vételár, 10.000.000 Ft, az

induló lízingdíj 2.000.000 Ft, a futamidő 60 hónap, a finanszírozott összeg Ft-ban 8.000.000 Ft, CHF-ben 57.670,13 CHF. Tartalmazta továbbá az egyes havi 155.594 Ft összegű lízingdíjak esedékességét, annak összegét tőke- és kamatrész bontásban, valamint hogy mindez tájékoztató jellegű, kötelezettség nélküli, az abban kifejezett értékek az ajánlat adásának napján és a tényleges szerződéskötés napján érvényes CHF/HUF értékek változásának függvényében változhatnak. Az ajánlatot a felperes cégszerűen aláírta.

- 2 A felperes mint lízingbevevő és az alperes mint lízingbeadó ezen ajánlatot követően 2008. augusztus 25. napján svájci frank alapú zárt végű pénzügyi lízingszerződést kötöttek egy Honda Legend 3.5 V6 24V személygépkocsi finanszírozása tárgyában.
- 3 A pénzügyi lízingszerződés szerint a gépjármű bruttó vételára 10.000.000 Ft, az alperes által finanszírozott összeg 8.000.000 Ft, a szerződés futamideje 60 hónap, a havi törlesztőrészletek összege pedig 155.595 Ft volt, amely hitelösszeg tőke és kamat törlesztéséből állt.
- 4 A peres felek a lízingszerződésben megállapodtak abban, hogy a pénzügyi lízingszerződés a peres felek között a szerződésben és mellékleteiben meghatározott feltételek mellett és céllal jött létre, annak elválaszthatatlan részét képezik a lízingbeadó éppen aktuális Általános Szerződési Feltételeinek rendelkezései (ÁSZF), az ÁSZF átvételét, kötelező érvényűnek elfogadását a Lízingbevevő aláírásával igazolja. A felperes a szerződéskötéskor az akkor hatályos ÁSZF minden oldalát cégszerűen aláírta.
- 5 Az ÁSZF 14.1 pontja rögzítette, hogy a Lízingbevevő szerződéssel kapcsolatos fizetési kötelezettségét - deviza alapú szerződés esetén is - magyar forintban kell teljesíteni. A Lízingbevevő devizában kifejezett fizetési kötelezettségét a szerződés elválaszthatatlan 1. számú mellékletét képező fizetési ütemezés tartalmazza. Az ÁSZF 14.1.1. pontja alapján a fizetési ütemezés feltünteti a szerződés devizanemét, a megfelelő devizanemben meghatározott törlesztő részleteket, azok tőke és kamat megoszlását és naptári dátum szerinti esedékességét.
- 6 Az ÁSZF 13. pontja szerint a szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv, a Hitelintézeti Törvény és a Fogyasztóvédelmi Törvény szabályai az irányadók.
- 7 A peres felek a pénzügyi lízingszerződésben rögzítették azt is, hogy az alperes által postai úton kiküldendő Átutalási utalványok megküldése tárgyú levél tartalmazza majd a bázisárfolyamot és a fizetési ütemezést.
- 8 Az alperes képviselőjeként a pénzügyi lízingszerződést Deák Kata írta alá, aki cégjegyzési joggal nem rendelkezett, de akinek az eljárását és nyilatkozatait a perbeli lízingszerződés kapcsán az alperes a perben becsatolt nyilatkozatával jóváhagyta.
- 9 A peres felek a szerződést 2012. évben módosították annak érdekében, hogy a felperesre háruló árfolyamkockázatot megszüntessék a szerződés magyar forint alapú elszámolására

váltásával. A szerződésmódosításban a felperes elismerte, hogy 3.920.000 Ft tartozása áll fenn az alperessel szemben, amelyből 150.000 Ft-ot megfizetni vállalt, így a fennálló tartozása 3.770.809 Ft. Ezt követően a tartozást a felek magyar forintban tartották nyilván. Az ügyleti kamat 24%, a törlesztőrészletek összege 147.940 Ft volt.

- 10 A felperes a szerződésből eredő fizetési kötelezettségeit maradéktalanul nem teljesítette, ezért az alperes a szerződést felmondta és 2012. szeptember 4. napjával elszámolást készített. Ennek alapján a felperes alperes felé fennálló tartozása 4.102.323 Ft volt.
- 11 2012. szeptember 14-én a peres felek között létrejött megállapodásban a felperes az alperes felé a 4.102.323 Ft tartozás fennállását elismerte mind jogalapjában, mindösszezszerűségben, amelyből 160.000 Ft megfizetését vállalta. Ezen összeg megfizetésére tekintettel a felek 3.642.323 Ft összegre részletfizetési megállapodást kötöttek. A megállapodás alapján a felperes 36 havi részletben vállalta a fennálló tartozás megfizetését 24%-os ügyleti kamat mellett azzal, hogy a havi részlet összege 154.669 Ft (tőke+kamat).

A felperes keresete, az alperesek érdemi ellenkérelme

- 12 A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a pénzügyi lízingszerződés és annak módosítása semmis, érvénytelen.
Előadta, a pénzügyi lízingszerződés semmis a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 200. § (2) bekezdése és a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 210. § (1) és (2) bekezdése alapján, ugyanis a peres felek a pénzügyi lízingszerződésük egyedi részében és az ÁSZF-ben sem határozták meg az ügyleti kamat éves mértékét, összegét, változásának algoritmusát, mértékét, a referencia kamatlábat és a bázisárfolyamot, a felszámolható költségeket, a törlesztőrészletek (ezen belül a tőke és kamatrészletek) pontos mértékét.
- 13 Az alperes kérte a felperes keresetének elutasítását és perköltségben marasztalását. Álláspontja szerint a peres felek szerződése érvényesen írásban létrejött. Állította, hogy a perbeli szerződésből a kamat mértéke egyszerű matematikai módszerrel meghatározható. A lízingszerződés tartalmazza a lízingdíjak számát, összegét, és azt, hogy a törlesztési időpontokat az egyes havi törlesztő részletek naptári dátum szerinti esedékességeit az „átutalási utalványok megküldése” tárgyú levél fogja tartalmazni. Alperes előadta, ezt a levelet egyszerű postai küldeményként küldte meg a felperesnek, aki azt átvette. Pontosan ismerte ezért a fizetési kötelezettségeit. Az érintett dokumentum a szerződés részévé vált. Az ÁSZF 10.3 és 10.9 pontja tartalmazta a szerződés megszűnésekor fizetendő költségeket is. Az ÁSZF-et a felperes és a kezes is megismerték, elolvasták, aláírták.

Az elsőfokú bíróság ítélete

- 14 Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 508.000 Ft perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 480.000 Ft kereseti illetéket.
- 15 Ítéletének indokolásában egyebek mellett kifejtette, hogy a felek között a Ptk.-ban nem szabályozott, atipikus szerződés jött létre, amelyet az alperes a szerződéskötéskor hatályos Hpt. 210. § (1) bekezdése alapján -utalással a Hpt. 3. § (1) bekezdés c) pontjára, a 4. § (1) bekezdésére, 5. §-ára és 6. §-ára- csak írásban vagy minősített elektronikus aláírással ellátott elektronikus okirat formájában köthetett meg. A keresetlevélhez csatolt pénzügyi lízingszerződésből az elsőfokú bíróság megállapította, hogy azt az alperes részéről álképviselő írta alá. A peres eljárás során az alperes ezen lízingszerződés vonatkozásában az álképviselő eljárását és nyilatkozatait jóváhagyta, amelyre figyelemmel a peres felek a perbeli pénzügyi lízingszerződést a szerződéskötéskor hatályos Hpt. 210. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően írásban kötötték meg, és az alaki okból nem érvénytelen.
- 16 Az elsőfokú bíróság ezt követően a keresettel érintett pénzügyi lízingszerződés lényeges tartalmi elemeinek meglétét vizsgálva megállapította, hogy a peres felek pénzügyi lízingszerződése egyértelműen tartalmazza az ügyleti kamatot, ezért az nem minősül ezen okból érvénytelennek. E körben rögzítette, hogy a Hpt. 210. § (2) bekezdése szerint a pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződésben egyértelműen meg kell határozni a kamatot, díjat és minden egyéb költséget vagy feltételt, ideértve a késedelmes teljesítés jogkövetkezményeit és a szerződést biztosító mellékkötelezettségek érvényesítésének módját, következményeit is. A becsatolt okiratokból megállapította, a peres felek rögzítették a szerződésükben, hogy a finanszírozott összeg 8.000.000 Ft, a törlesztőrészletek száma 60 hónap és a havi törlesztőrészletek összege, amely a hitelösszeg tőke- és kamattörlesztése, 155.595 Ft. Az alperes által csatolt „Lízingszerződés ajánlat” és „Átutalási utalványok megküldése” elnevezésű okiratokból arra következtetett, hogy azokban feltüntették a lízingdíjat, továbbá azt is, hogy a lízingdíj forintosítva milyen tőke- és milyen kamatrészből áll. Az elsőfokú bíróság megállapította továbbá a pénzügyi lízingszerződésből, a peres felek rögzítették azt, hogy a lízingszerződés a szerződésben és annak mellékleteiben meghatározott feltételek mellett és céllal jött létre közöttük, a szerződés elválaszthatatlan részét képezte az ÁSZF. Ez utóbbi átvételét és kötelező érvényűségének elfogadását a felperes aláírásával igazolta, így a szerződéskötés napján tudomással bírt annak tartalmáról, és arról is, hogy mennyi az ügyleti kamat mértéke. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az ügyleti kamat mértéke egyértelműen meghatározott, függetlenül attól, hogy annak százalékos mértékét a felek a szerződésben nem tüntették fel. Utalt arra e körben, hogy az „Átutalási utalványok

megküldése" elnevezésű levéllel történt meg a felperes tájékoztatása. Rögzítette, az említett levelet a felperes megkapta. Nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy az nem került megküldésre, a felperes a felek jogviszonya során ezeket bármikor hiányolta vagy kérte volna az alperestől. Az „Átutalási utalványok megküldése" elnevezésű levélben pedig egy gazdálkodó szervezettől elvárhatóan követhető módon került meghatározásra, hogy az adott törlesztő részletet miként kell kiszámítani. A bíróság e körben utalt a 6/2013. PJE határozatra is.

A másodfokú bíróság ítélete

- 17 A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét -az indokolás kiegészítésével- helybenhagyta.
- 18 Határozatában egyebek mellett utalt arra, a Ptk. 200. § (2) bekezdés első mondata szerint semmis az a szerződés, amely jogszabályba ütközik, kivéve ha ahhoz jogszabály más jogkövetkezményt fűz. A más jogági szabályokat sértő szerződés csak akkor tekintendő polgári jogi értelemben érvénytelennek, ha a más jogági norma kifejezetten rögzíti, hogy az adott normasértés e következménnyel jár, vagy ha a megsértett adott norma értelmezéséből, az összes körülményből nyilvánvalóan megállapítható az érintett szerződés érvénytelensége. A Hpt. 3. §-a, 4. §-a, valamint 210.§-a nem minősül a Ptk. 200. §-a szerinti kógens jogszabálynak, ezért az attól való eltérés sem eredményezhet semmisséget. A Hpt. fenti rendelkezései a 2. számú melléklet I/1. pontjával együtt értelmezve definiálják a pénzügyi lízing fogalmát, a jogviszony jellegadó tartalmi elemeit. Az attól való eltérés önmagában nem jár a semmisség jogkövetkezményével.
- 19 A másodfokú bíróság a Ptk. 200. § (2) bekezdése, a Hpt. 210. § (2) bekezdése és a Ptk. 205. § (2) bekezdése alapján a felperes azon hivatkozásának alaptalanságát állapította meg, amely szerint a perbeli szerződés azért érvénytelen, mert abban nem került meghatározásra a kamat mértéke. A másodfokú bíróság e körben rámutatott arra, hogy a Hpt. 210. § (2) bekezdése általánosan, valamennyi pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződés tartalmi elemeiről rendelkezik. Az azonban, hogy az adott pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződésnek melyek a kötelező tartalmi elemei, a szerződéstípustól függ. A joggyakorlat egységes abban, hogy a szerződés létrejöttéhez szükséges lényeges tartalmi elemek a felek személye, a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás. A pénzügyi lízingszerződés lényeges tartalmi elemei a Hpt. 2. számú melléklete I./1. pontja alapján szolgáltatásként a lízingtárgy, ellenszolgáltatásként a lízingdíj. A lízingdíj a lízingtárgy beszerzési árával egyező tőkerészből és kamatrészből tevődik össze. A lízingszerződés esetében a kamat a lízingdíj részét képezi. Meg kell határozni a kamatot, azonban nem szükséges a kamatrész százalékos meghatározása. A Ptk. 523. §-ában, valamint a Hpt. 2. sz. melléklete I/10.2 pontjában szabályozott kölcsönszerződés

lényeges tartalmi eleme a kölcsönt terhelő kamat mértéke. A Hpt. 2. számú mellékletének III./7. pontja szerint a kamat az adós által a kölcsönt nyújtónak az igénybe vett kölcsön használatáért, kockázataért fizetett összeg, a kölcsönösszeg százalékában meghatározva, időarányosan térítendő módon. Ilyen jellegű szabályozást a Hpt. a lízingszerződés esetében nem tartalmaz. Nem szükséges tehát a kamat százalékos kimutatása, szükséges azonban lízingdíjban, és ezen belül a tőkerészben és a kamatrészben való megállapodás. A perbeli lízingszerződés vonatkozásában a becsatolt okiratokból megállapíthatóan a peres felek között létrejött lízingszerződés tartalmazta a jogszabályban előírt kötelező tartalmi elemeket, annak ellenére is, hogy a felperes nem vette át -bizonyíthatóan- az „Átutalási utalványok megküldése” elnevezésű okiratot. A perbeli lízingszerződés azonban maga is tartalmazta a lízingdíj összegét, ezen belül a tőke és a kamat összegét és a felperes aláírásával elismerte az ajánlat átvételét is. Az ajánlatban szerepelt a teljes futamidőre, azaz 60 hónapra kiszámolva a lízingdíj, minden egyes hónapban a tőke- és a kamatrész. Az alperes a per során ugyan nem tudta bizonyítani azt, hogy a szerződéskötéssel egyidejűleg átadta felperes részére a szerződés lényeges részét képező, kamatelszámolást tartalmazó okiratot, azonban az megállapítható volt, hogy a felperes a csekkeket átvette. Az első részteljesítést azon teljesítette. Nincs jogszabályi előírás arra vonatkozóan, hogy a szerződés valamennyi lényeges elemét egyetlen okiratban kell a feleknek rögzíteniük. A szerződés létrejöttének csupán az a feltétele, hogy a felek a lényeges kérdésekben megállapodjanak. A megállapodás egyes elemeinek rögzítésére sor kerülhet különálló okiratokban is. A másodfokú bíróság szerint a perbeli szerződés érvényesen létrejött a felek által közösen elfogadott tartalommal. A kamatelszámolás az ajánlatból egyértelműen megállapítható, a kamat mértéke magából a szerződésből is levezethető. A kamat mértékét tehát a felperesnek a bizonyítottan rendelkezésére álló valamennyi okirat - ajánlat, szerződés, ÁSZF - alapján ismernie kellett, mivel a kamat a lízingdíj tőkeösszegen felüli része. Mindezekre tekintettel a perbeli szerződés rendelkezett a pénzügyi lízingszerződés kötelező tartalmi elemeivel, így a Ptk. 200. § (2) bekezdése szerinti semmisség nem állapítható meg.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- 20 A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte, hogy a Kúria a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával keresetének adjon helyt. Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk. 199. §-át, 200. § (2) bekezdését, 205. § (1) bekezdését, 211. § (1) bekezdését, 217. § (1) bekezdését, a Hpt. 210. § (1) és (2) bekezdését, valamint a 2. számú mellékletének I.11.d.) pontját, a Pp. 206. § (1) bekezdését. Előadta, hogy a perbeli pénzügyi lízingszerződés és az ÁSZF nem alkalmas a kamat meghatározására, a törlesztőrészleteken belüli

tőke- és kamat elhatárolására. Nem tartalmazza a kamat és a tőketörlesztés változtatásának algoritmusát és ezen részelemek esedékességét. A felperes hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítéleti megállapítások sértik a Pp. 206. § (1) bekezdését. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az „Átutalási utalványok megküldése” elnevezésű okiratot a felperes nem kapta meg az alperestől. Ennek ellenére úgy ítélte, hogy a felek a tőkerész és a kamatrész tekintetében megállapodtak a 2008. július 21. napján átadott „Lízing szerződés ajánlat” és a pénzügyi lízingszerződés tartalmának összevetése alapján. Felperes állította, sem a „Lízing szerződés ajánlat”, sem pedig az „Átutalási utalványok megküldése” elnevezésű irat nem vált a peres felek szerződésének részévé. E kettő tartalma el is tér. Nem egyezik sem az esedékesség időpontja, sem az egyes lízingdíjak összege, sem azokon belül a kamat- és tőkearány. A „Lízing szerződés ajánlat”-ban feltüntetett esedékesség, kamat- és lízingdíjösszeg eltér a pénzügyi lízingszerződés tartalmától is. Utalt arra is, az ajánlatot tartalmazó dokumentum maga is rögzíti, hogy tájékoztató jellegű, kötelezettség nélküli. Az alperes az ajánlati kötöttséget már az ajánlat megtételekor kizárta, így az nem válhatott a felek szerződésének a részévé a Ptk. 211. § (1) bekezdése értelmében. A nyilatkozat csak egyoldalúnak minősül, kötőerejét maga az alperes zárta ki. A Hpt. 210. § (1) és (2) bekezdése és a Ptk. 205. § (1) bekezdése viszont kölcsönös és egybehangzó írásos megállapodás megkötését tette kötelezővé. A Hpt. hatálya alá tartozó jogviszonyok esetén az egyoldalú nyilatkozatok kötelelemkeletkeztető hatása kizárt. Az írásbeli ajánlatra érvényes írásbeli elfogadó nyilatkozatra is szükség lett volna a Hpt. 210. § (1) és (2) bekezdéséből következően. A felperes szerint a Hpt. 210. § (1) és (2) bekezdésének, továbbá a Ptk. 200. §-ának és a 217. § (1) bekezdésének tükrében csak a lízingszerződés és a lízingszerződés elválaszthatatlan részét képező, a lízingbeadó éppen aktuális Általános Szerződési Feltételei vizsgálhatók. A „Lízing szerződés ajánlat” elnevezésű okiratot a másodfokú bíróság a már hivatkozott Pp. 206. § (1) bekezdésének, továbbá a Ptk. 211. § (1) bekezdésének és a Hpt. 210. § (1) bekezdésének megsértésével emelte be a felek közötti jogviszonyba. Annak tartalmát iratellenesen értékelte. Nem vette figyelembe az ajánlati kötöttséget kizáró rendelkezést, illetve azt, hogy annak adataiból a szerződés és a további iratok adatai nem is következnek.

A felperes kifejtette, hogy a pénzügyi lízingszerződés célja az volt, hogy az alperes a felperes helyett a gépjármű megvásárlását az Eladó felé finanszírozza, majd az így megvásárolt gépjárművet a felperes részére használatba adja, a futamidő lejártával pedig a felperes a gépjárművet maradványértéken megvásárolja. A felperes a pénzügyi lízingszerződés tartalmából eredően a lízingdíjon belül tőkét és kamatot volt köteles fizetni. A szerződésnek a finanszírozási jellege volt hangsúlyosabb a tartós bérlethez képest. A szerződésnek ezért lényeges eleme mind a tőkemérték, mind

a kamatmérték, a törlesztőrészleteken belül pedig a tőke- és kamatarány.

- 21 A felperes szerint a Hpt. 210. § (1) és (2) bekezdésének megsértése semmisséget eredményez az eljáró bíróságok álláspontjával szemben. Téves az a megállapítás, hogy a Hpt. 210. §-a a Ptk. 200. §-a szempontjából nem minősül kógens normának. Utalt arra, hogy a Ptk. 217. § (1) bekezdése szerint, amennyiben a jogszabály valamely szerződésre meghatározott alakot szab, az írásbeliség megsértésével megkötött szerződés, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában semmis. A Hpt. 210. § (1) és (2) bekezdése nem tartalmaz privilegizáló rendelkezéseket az ezen jogszabályhelyeket megsértő szerződésekre, tehát az írásbeliség megsértésével megkötött pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződés a Ptk. 217. § (1) bekezdése alapján semmis.
- 22 A felperes a Hpt. 210. § (2) bekezdésének és a 2. számú melléklet 11. d) alpontjának összevetéséből megállapíthatónak tartotta, hogy a pénzügyi lízingszerződés szempontjából lényeges szerződési feltétel a lízingdíj tőkerésze, a lízingdíj kamatrésze, továbbá a lízingdíj tőke- és kamatrésze törlesztésének ütemezése. Előadta, ezen lényeges szerződési feltételekben a szerződő feleknek a szerződéskötéskor írásban kell megállapodniuk. A Ptk. 205. § (1) bekezdése és a Ptk. 217. § (1) bekezdése alapján tehát kizárólag az e kérdésekről rendelkező lízingszerződés lehet érvényes. A felperes állította, az érvényesség szempontjából lényeges fenti feltételeknek a felek közötti pénzügyi lízingszerződés még az ÁSZF-el együttesen értelmezve sem felelt meg. Nem tartalmazza a lízingdíj kamat- és tőke törlesztésének ütemezését, s azt sem, hogy a szerződésben meghatározott 155.595 Ft-os lízingdíj milyen arányban foglalja magában a kamatot.
- 23 A felperes szerint a másodfokú bíróság azon álláspontja, amely szerint szükséges a kamatrészben való megállapodás, de a kamatrészt nem feltétlenül kell százalékos mértékben meghatározni, ellentétes a Hpt. 210. § (2) bekezdésében foglalt előírásokkal. A jogszabály ugyanis a kamat egyértelmű meghatározását a pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződés tartalmául teszi. A százalékos meghatározás elmaradása esetén is egyértelműnek kell lennie a kamatnak, az egyes törlesztőrészleteken belüli kamatmértéknek, és az egyes törlesztőrészleteken belüli tőke- és kamatesedékességnek. A pénzügyi lízingszerződésből azonban nem derül ki, hogy egy adott törlesztőrészleten belül mindez miként alakul.
- 24 A pénzügyi lízing szerződés és az ÁSZF nem alkalmas a kamat meghatározására, a törlesztőrészleteken belüli tőke és kamat elhatárolása, a kamat és tőketörlesztés változásának algoritmusára és ezen részelemek esedékességének meghatározására. A pénzügyi lízingszerződésen és az ÁSZF-en kívül viszont nem vált a felek szerződésének részévé olyan irat, amelyből a fenti adatok kiszámíthatóak lennének. A „Lízing szerződés ajánlat”-ból ezen adatok egyrészt nem számolhatóak ki, másrészt az ajánlathoz való jogi kötöttséget az alperes kizárta.

- 25 Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását.

A Kúria döntése és jogi indokai

- 26 A Kúria a jogerős ítéletet kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése szerint. A támadott határozat az alábbiak miatt nem jogszabálysértő.
- 27 A Kúria egyetértett a másodfokú bíróság azon álláspontjával, a Ptk. 200. § (2) bekezdés első mondata alapján semmis az a szerződés, amely jogszabályba ütközik, kivéve ha ahhoz jogszabály más jogkövetkezményt fűz. A más jogági szabályokat sértő szerződés csak akkor tekintendő polgári jogi értelemben érvénytelennek, ha a más jogági norma kifejezetten rögzíti, hogy az adott normasértés az érvénytelenség következményével jár, vagy a megsértett adott norma értelmezéséből, az összes körülményből nyilvánvalóan megállapítható az érintett szerződés érvénytelensége. E körben csak az adott jogszabály kógens rendelkezéseivel ellentétes szerződés érvénytelen, ha ennek jogkövetkezményeként maga a jogszabály mondja ki a semmisséget. A Hpt. 3. §-a, 4. §-a, valamint 210.§-a nem minősül a Ptk. 200. §-a szerinti kógens jogszabálynak, ezért az attól való eltérés sem eredményezhet semmisséget. Alaptalan tehát a felperes azon hivatkozása, amely szerint a perbeli szerződés érvénytelen, mert abban nem került meghatározásra a kamat mértéke.
- 28 A Kúria utal arra, hogy a lízing az adásvételi és bérleti szerződés, valamint a kölcsönszerződés elemeit vegyítő speciális szerződéstípus. Célja az, hogy a lízingtárgy megvásárlásához kellő tőkével nem rendelkező lízingbe vevő számára az ügyletet a lízingbeadó megfinanszírozza. Így, már a vételár megfizetését megelőzően is a lízingtárgy birtokába juthat a lízingbevevő. A pénzügyi lízingszerződésre mint a Ptk.-ban nem szabályozott atipikus szerződésre azonban a Hpt. 3. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel, a Hpt. 210. § (2) bekezdése csak az adott jogviszony sajátosságaira tekintettel alkalmazandó. A pénzügyi lízingszerződésnek ugyanis nem lényeges elemei a kamat, a díjak, vagy a költségek, így azok százalékos mértékében a feleknek megállapodniuk nem kell. A szerződés lényeges eleme kizárólag a lízingtárgyban és a lízingdíjban való megállapodás. Ezeket kell írásban rögzíteni. A pénzügyi lízing fogalmát tartalmazó, a felperes és a jogerős ítélet által is hivatkozott Hpt. 2. számú mellékletének I.11. pontja rendelkezésének a lízingdíj fogalmába tartozóként meghatározott kamatrészre vonatkozó kitétele nem azonos a Hpt. 2. számú mellékletének III.7. pontjában értelmezett kamattal. A III.7. pont szerinti kamat a pénz használatáért, annak kockázataért járó, a betét- vagy a kölcsönösszeg százalékaiban meghatározott, időarányosan fizetendő pénzösszeg, hozadék. A I.11 pont szerinti kamatrész a lízingdíj használati díj része, amely - figyelemmel arra, hogy a lízing az adásvételi és a bérleti szerződés, valamint a kölcsönszerződés elemeit vegyítő speciális szerződéstípus - a finanszírozásból eredően kamatot, a

finanszírozáshoz kapcsolódó egyéb díj- és költségelemeket, továbbá a dolog használatának átengedésére tekintettel használati/bérleti díj jellegű elemet is tartalmaz. A szerződés lényeges elemeinek megléte szempontjából közömbös, hogy a lízingbeadó a lízingdíj használati díj részét - a I.11. pont szerinti kamatrészét - miként képzi.

- 29 A perbeli lízingszerződés tartalmazza a Hpt. 2. számú melléklete I.11.pontja szerint a lízingdíjat: a tőketartozást, azaz a finanszírozott bruttó összeget (amelyből a nettó összeg, azaz a tőke és a tőkére eső áfa kiszámítható), az induló lízingdíjat, a lízingtárgy bruttó beszerzési árát. A szerződésben feltüntetésre került a futamidő, a havi lízingdíjak összege, azaz az összes lízingdíj. Ezen adatok alapján a lízingdíj szerződés-kötéskori kamatrésze kiszámítható. A szerződés részét képező és a felperes által aláírt ÁSZF 8.11. pontja pedig rögzítette azt is, hogy a szerződésben feltüntetett havi lízingdíj összege mely esetekben változtatható.

Mindezekre figyelemmel a jogerős ítélet nem sérti a Ptk. 199. §-át, 200. § (2) bekezdését, 205. § (1) bekezdését, 211. § (1) bekezdését, 217. § (1) bekezdését, a Hpt. 210. § (1) és (2) bekezdését és a 2. számú mellékletének I.11.d.) pontját.

- 30 A Kúria utal továbbá arra is, hogy a felperes kereseti kérelmében a felek közötti pénzügyi lízingszerződés érvénytelenségének megállapítását kérte. Erre tekintettel a felperes szerződés lényeges elemeinek a hiányára alapított érvelése nem lehetett alapos. A nem fogyasztási/lakossági kölcsönszerződéseknél, így a felek közötti pénzügyi lízingszerződésnél a Ptk. alapján kell a szerződés valamely tartalmi eleme hiányának a jogkövetkezményét levonni. A szerződés lényeges elemeiben való megállapodás hiánya a Ptk. 205. § (2) bekezdése alapján nem a szerződés semmisségét, hanem a szerződés létre nem jöttét eredményezi. Ennek megállapítására vonatkozó kereseti kérelem hiányában, mindezekre tekintettel a perbevitelt jogvita eldöntése szempontjából nem volt annak jelentősége, hogy a szerződéskötést megelőzően átadott „Lízing szerződés ajánlat” mit tartalmazott, továbbá annak sem, hogy az „Átutalási megbízások megküldése” elnevezésű levél átadásra került-e a felperesnek. A Kúriának nem kellett ezért állástfoglalnia abban, hogy mindezen okiratok a szerződés részévé váltak-e, a szerződésnek tartalmaznia kell-e és tartalmazza-e a kamat és a tőketörlesztés változtatásának algoritmusát, ezen részelemek esedékességének meghatározását.

- 31 A Kúria a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabálysértések hiánya miatt a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- 32 A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan volt. A Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, ezért köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült jogi képviseleti munkadíjból álló költségét. Az ügyvédi munkadíj összegét a

Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5)-(6) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel az elvégzett jogi munkára is.

33 Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 59. § (1) bekezdése és az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, 15. § (1) és (3) bekezdése alapján a felperes köteles az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére is.

34 A Kúria az ítéletét tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2016. november 22.

Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr. Csesznok
Judit Anna s.k. előadó bíró, Dr. Osztovits András s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: